

Östersunds kommun satsade år 2000 aktivt på rehabilitering i hemmet. En viktig del av utvecklingen inom hemrehabiliteringen har varit att ta fram en metod som ska ge brukaren stöd för en ökad delaktighet i sin livssituation och för att kunna ge insatser som stödjer de förmågor som brukaren vill utveckla.

Arbetet med att ta fram metoden pågick under tre år där metoden utvecklades och testades och förändrades i dialog med utsedda testteam i kommunen. I testteamen ingick sjukgymnast, arbetsterapeut och distriktssköterska men även undersköterskor och vårdbiträden inom hemtjänsten, biståndshandläggare och chef för hemtjänstpersonal var delaktiga på olika sätt.

DIA består av ett självskattningsformulär, ett professionellt uppföljningsamtal och Min Plan. I självskattningsformuläret skattar brukaren sin upplevelse av att utföra en aktivitet på det sätt och i den omfattning som han/hon önskar samt anger önskemål om förändring. Vid det professionella samtalet görs en uppföljning av skattningen eller så genomförs skattningen vid detta tillfälle. Under samtalet lyfts brukarens upplevelser fram och bekräftas. Min Plan klargör mål och behov av insatser utifrån brukarens prioriterade livsområden.

Ett testteam berättade om en MS sjuk kvinna som hade vissa insatser från hemtjänsten. Teamet upplevde att de borde kunna göra mer för kvinnan och hade samtalat om detta. Samtidigt kände man en viss oro för om det fanns tid och resurser för att möta upp brukarens alla behov. Man bestämde sig för att testa DIA. Av självskattningsformuläret och i det uppföljande samtalet med brukaren framgick det klart att det enda kvinnan ansåg sig behöva var en cykelkarta för att veta var hon bäst kunde köra sin elrullstol. Hon fick också råd om hur hon kunde hantera sin situation då ekonomin inte visade sig vara den bästa. Kvinnan angav på formulärets sista sida under frågeställningen ”Av de vardagssituationer som du tagit ställning till. Vilka tre områden är viktigast för dig att förändra?”

1. *”Jag tycker och har en vilja att klara mig själv, vet tack och lov att ni finns.”*
2. *”Ringer om jag behöver mer hjälp.”*
3. *”Ekonomin sätter stopp för många aktiviteter tyvärr.”*

Slutcitrat från testteamet *”Vi kan ha många förställningar om brukarnas behov men när de själva uttalar sig så stämmer de inte alls.”*

Under alla år vi arbetat har vi kunnat konstatera att ett arbetssätt som stödjer brukarens delaktighet är svårt. Professionen tar alltför lättvindigt över och styr över insatser och talar om vad de ska leda till. DIA är en metod som, i alla dess delar, ger ett möte med brukaren där han/hon finns i sina funderingar över livet.

Har ni frågor om DIA går det bra att kontakta Maritha Markusson, MAR i Östersunds kommun, telefon 063-144019. DIA kommer också att publiceras på Östersunds kommuns hemsida under hösten.

Skrivet Maria Niles Sundby, kontaktperson SGoG